ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2022/2190

od 8. studenoga 2022.

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2020/1353 o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Poljskoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Vijeće je slijedom zahtjeva Poljske od 6. kolovoza 2020. Provedbenom odlukom (EU) 2020/1353 ([2]) Poljskoj odobrilo financijsku pomoć u obliku zajma u maksimalnom iznosu od 11 236 693 087 EUR s maksimalnim prosječnim dospijećem od 15 godina i razdobljem raspoloživosti od 18 mjeseci kako bi se dopunili nacionalni napori Poljske u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.

(2) Poljska je trebala koristiti zajam za financiranje programâ skraćenog radnog vremena i sličnih mjera, kako je navedeno u članku 3. Provedbene odluke (EU) 2020/1353.

(3) Izbijanje bolesti COVID-19 dovelo je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Poljskoj. To je dovelo do opetovanog iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda u Poljskoj povezanog s novim mjerama, odnosno s PCR testiranjem i novčanim naknadama za zdravstvene radnike koji su sudjelovali u borbi protiv bolesti COVID-19.

(4) Izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Poljska 2020., 2021. i 2022. uvela radi ograničavanja izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica snažno su utjecale na javne financije. Poljska je u 2020. zabilježila deficit opće države od 6,9 % i dug opće države od 57,1 % bruto domaćeg proizvoda (BDP), koji su se do kraja 2021. smanjili na 1,9 %, odnosno 53,8 %. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. procijenjeno je da će Poljska do kraja 2022. zabilježiti deficit opće države od 4,0 % i dug opće države od 50,8 % BDP-a. U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2022. predviđeno je povećanje BDP-a Poljske za 5,2 % u 2022.

(5) Poljska je 19. rujna 2022. podnijela zahtjev Uniji za proširenje popisa mjera za koje joj je već odobrena financijska pomoć Provedbenom odlukom (EU) 2020/1353 kako bi nastavila svoje nacionalne napore poduzete 2020., 2021. i 2022. kao odgovor na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe („zahtjev"). Posebice, Poljska je kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 uvela niz zdravstvenih mjera, koje su navedene u uvodnim izjavama 6. i 7.

([1]) SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

([2]) Provedbena odluka Vijeća (EU) 2020/1353 od 25. rujna 2020. o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Poljskoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19 (SL L 314, 29.9.2020., str. 45.).

(6) Na temelju „Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija” ([3]), ministar zdravstva naložio je Nacionalnom zdravstvenom fondu da sa zainteresiranim laboratorijima sklopi ugovore o provedbi dijagnostičkih RT-PCR testova na virus SARS-CoV-2. Troškovi testiranja financirani su iz državnog proračuna i u skladu su s brojem osoba koje su zatražile testiranje. Kao što je navedeno u zahtjevu, financiranje na temelju Uredbe (EU) 2020/672 zatraženo je samo za rashode iz 2020. i 2021. Mjera je nova i provodila se od kraja travnja 2020. do kraja ožujka 2022.

(7) Na temelju „Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija” ([4]) i „Zakona od 14. kolovoza 2020. o izmjeni određenih akata kako bi se osiguralo funkcioniranje zdravstvene zaštite u vezi s epidemijom bolesti COVID-19 te nakon njezina prestanka” ([5]) ministar zdravstva naložio je Nacionalnom zdravstvenom fondu da zdravstvenim ustanovama koje obavljaju medicinske djelatnosti doznači financijska sredstva namijenjena za isplatu novčanih naknada za zdravstvene radnike koji su sudjelovali u borbi protiv bolesti COVID-19, kao što je navedeno u zahtjevu. Mjera se sastoji od pokrivanja troškova dodatnih mjesečnih novčanih naknada za zdravstvene profesionalce i jednokratnih dodatnih novčanih naknada za ostale zdravstvene radnike. Naknade su dodijeljene osobama koje su u organizacijskim jedinicama zdravstvenih ustanova sudjelovale u pružanju zdravstvenih usluga i bile u izravnom kontaktu s bolesnicima zaraženima virusom SARS-CoV-2 ili bolesnicima za koje se sumnjalo da su zaraženi tim virusom. Financiranje na temelju Uredbe (EU) 2020/672 zatraženo je samo za rashode iz 2020. i 2021. Mjera je nova i provodila se od rujna 2020. do kraja ožujka 2022.

(8) Poljska ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Poljska je Komisiji dostavila odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 11 826 003 428 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih za rješavanje socioekonomskih posljedica izbijanja bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer se odnosi i na nove zdravstvene mjere kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, kojima je obuhvaćen znatan udio poduzeća i radne snage u Poljskoj. Poljska namjerava financirati 9 100 000 EUR iznosa povećanih rashoda povezanih s novim zdravstvenim mjerama financijskim sredstvima Unije i 580 210 341 EUR vlastitim financijskim sredstvima.

(9) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Poljskom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih javnih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere te primjenu odgovarajućih zdravstvenih mjera povezanih s izbijanjem bolesti COVID-19, kako je navedeno u zahtjevu.

(10) Troškovi zdravstvenih mjera koje su navedene u zahtjevu i u uvodnim izjavama 6. i 7. iznose 1 672 546 359 EUR.

(11) Financijska pomoć koja je već odobrena Provedbenom odlukom (EU) 2020/1353 trebala bi stoga obuhvaćati i nove mjere navedene u uvodnim izjavama 6. i 7.

(12) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.

(13) Poljska bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Poljska te rashode izvršila,

([3]) Članak 10.a stavci 1. i 2., a nakon prestanka važenja članka 10.a, članak 11.h stavak 2. točka 2. i članak 11.h stavak 4. 2020 poz. 374, s izmjenama.

([4]) Članak 10.a stavak 1. 2020 poz. 374.

([5]) Članak 42. 2020 poz. 1493.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Članak 3. Provedbene odluke (EU) 2020/1353 zamjenjuje se sljedećim

„*Članak 3.*

Poljska može financirati sljedeće mjere:

(a) smanjenje iznosa doprinosa za socijalno osiguranje, kako je predviđeno člankom 31.zo ‚Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija', za dio rashoda koji se odnose na potporu samozaposlenim osobama, sve socijalne zadruge (novisno o broju zaposlenika), a za poduzeća koja zapošljavaju do 50 osoba, za dio rashoda za zaposlenike koji su bili neprekidno zaposleni;

(b) naknadu za razdoblje prekida rada za samozaposlene osobe i osobe koje rade na temelju građanskopravnih ugovora, kako je predviđeno člancima 15.zq i 15.zua ‚Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija';

(c) subvencije za plaće i doprinose za socijalno osiguranje za poduzeća koja rade u skraćenom radnom vremenu ili dobrovoljno smanjuju radno vrijeme ili čiji su zaposlenici bili neprekidno zaposleni, kako je predviđeno člancima 15. g, 15.ga, 15.gga, 15.gg, 15.zzb, 15.zze i 15.zze[2] ‚Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija';

(d) subvencije za samozaposlene osobe bez zaposlenika, kako je predviđeno člankom 15.zzc ‚Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija';

(e) zajmove koji se mogu pretvoriti u subvencije koji se dodjeljuju samozaposlenim osobama, mikropoduzećima i nevladinim organizacijama u iznosu koji je stvarno pretvoren u bespovratna sredstva, kako je predviđeno člancima 15. zzd i 15.zzda ‚Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija';

(f) financiranje provedbe dijagnostičkih PCR testova u laboratorijima koji su s Nacionalnim zdravstvenim fondom sklopili ugovore o provedbi dijagnostičkih RT-PCR testova na virus SARS-CoV 2, kako je predviđeno člankom 10.a stavcima 1. i 2., te, nakon prestanka važenja članka 10.a, člankom 11.h stavkom 2. točkom 2. i člankom 11.h stavkom 4. ‚Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija';

(g) isplatu dodatnih mjesečnih novčanih naknada za zdravstvene profesionalce i jednokratne dodatne novčane naknade za ostale zdravstvene radnike, kao što je predviđeno člankom 10.a stavkom 1. ‚Zakona od 2. ožujka 2020. o posebnim rješenjima povezanima sa sprječavanjem, suzbijanjem i iskorjenjivanjem bolesti COVID-19, drugih zaraznih bolesti i njima uzrokovanih kriznih situacija' te, nakon prestanka važenja članka 10.a, člankom 42. ‚Zakona od 14. kolovoza 2020. o izmjeni određenih akata kako bi se osiguralo funkcioniranje zdravstvene zaštite u vezi s epidemijom bolesti COVID-19 te nakon njezina prestanka.'".

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Poljskoj.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Članak 3.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. studenoga 2022.

Za Vijeće
Predsjednik
Z. STANJURA